

УДК 338.48

Шмерига В.М.¹, Гурова Д.Д.²

¹студ. гр. МТЕ-130 НУ «Запорізька політехніка»

²канд. географ. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОЦІНКА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ У ПОСТКОРОНАВІРУСНИЙ ПЕРІОД

Останні два роки були надзвичайно складними для світового туризму. Пандемія COVID-19 стала найгіршою кризою, з якою зіткнувся світовий сектор подорожей і туризму в сучасному світі. Локдауни, обмеження на подорожі, побоювання споживачів та економічні спади призвели до втрати 4,5 трильйонів доларів США у глобальній туристичній діяльності та втрати 62 мільйонів робочих місць по всьому світу лише у 2020 році.

Згідно зі звітом «Розвиток подорожей та туризму 2021», окрім США (які посіли 2-ге місце в глобальному рейтингу розвитку туризму), до топ-10 країн, що набрали найбільшу кількість балів, увійшли країни з високим рівнем доходу в регіонах Європи, Євразії та Азійсько-Тихоокеанського регіону. Японія очолила рейтинг, а інші регіональні економіки – Австралія та Сінгапур – посіли 7-ме та 9-те місця відповідно. У 2021 році ПАР посіла 68 місце, не змінившись у порівнянні з рейтингом 2019 року. Її показник нижче середньосвітового і близький до показників Казахстану, Чорногорії, Домініканської Республіки та Сербії. Детальний аналіз та оцінка розвитку туризму в ПАР дає змогу зробити деякі цікаві висновки.

По-перше, ПАР має високі показники в категорії, пов'язаній з факторами попиту на туризм, зокрема, природні ресурси (національні парки та заповідники, ландшафти, багатство фауни тощо), в якій вона посідає вражаюче 13-е місце у світі; ресурси, що не пов'язані з відпочинком (фактори, що стимулюють подорожі, в тому числі з метою лікування, 21-е місце); та культурні ресурси (від археологічних пам'яток до розважальних об'єктів, 26-е місце).

По-друге, у ключових сферах туристичний рейтинг ПАР є шокує низьким. Таким прикладом є глобальний рейтинг Південної Африки 112/117 у сфері безпеки та захисту. Це відображає ступінь, до якого країна наражає місцевих жителів, туристів і бізнес на ризики безпеки. Іншою очевидною

сферою слабкості є пасажирська залізнична та портова інфраструктура (73-тє місце).

Покращення транспортної інфраструктури ПАР і зниження рівня злочинності принесло б користь величезній кількості галузей, що виходять далеко за межі туристичного сектору. Це, в свою чергу, підвищило б довіру споживачів і бізнесу, заохотило б інвестиції в основний капітал приватного сектору і створило б робочі місця, тим самим збільшивши збір податкових надходжень до бюджету і загальну популярність уряду.

По-третє, ПАР посідає почесне 43-тє місце у світі за ціною конкурентоспроможністю свого туристичного сектору. Вона відома на міжнародному рівні як відносно недорогий туристичний напрямок, хоча ринок може прийняти як економних мандрівників, так і туристів, які шукають розкішніших вражень.

По-четверте, вивчаючи детальну оцінку ВЕФ сектору подорожей і туризму ПАР, можна стверджувати, що країну недооцінюють у кількох ключових сферах. До них відноситься рейтинг 109/117 в екологічній стійкості, який включає такі фактори, як захист природних ресурсів і вразливість до погодних явищ. Хоча в деяких сферах Південна Африка не досягає високих показників, цей рейтинг видається дуже суворим і незаслуженим. Те ж саме можна сказати і про рейтинг ПАР (71/117) в інфраструктурі туристичного обслуговування, що включає наявність туристичного житла, прокату автомобілів, курортних і розважальних закладів та банкоматів.

По-п'яте, звіт ВЕФ «Розвиток подорожей і туризму» чудово висвітлює взаємозв'язок між розвитком туристичного сектору та дуже широким спектром соціальних, економічних і політичних показників. Наприклад, надійність поліцейських служб має набагато більше значення для розвитку туризму, ніж вартість готелів. Вивчення цих взаємозв'язків може допомогти визначити найважливіші сфери для розвитку.

Загалом туристичний сектор ПАР перебуває в процесі відновлення після впливу обмежень, спричинених COVID-19. Кількість внутрішніх рейсів значно зросла порівняно з 2020 роком, а на деяких маршрутах (залежно від авіакомпанії) бізнес повернувся до рівня близько 70 % від обсягів, що були до COVID-19. На жаль, хоча виїзні міжнародні подорожі також значно зросли, в'їзні міжнародні подорожі продовжують відставати.

Туристична галузь Південної Африки має значні можливості для зростання, і цей сектор може створити значну кількість нових робочих місць, враховуючи його високий рівень трудомісткості. Існують сильні прямі та зворотні зв'язки з іншими ключовими секторами економіки, які, як правило, мають низьку інтенсивність імпорту.

Найбільш очевидними п'ятьма сферами, які потребують більш чутливого, інноваційного та дбайливого набору політичних реформ, є

електропостачання, транспортна інфраструктура (включаючи громадський транспорт), заходи з боротьби зі злочинністю та насильством, забезпечення водопостачання та санітарії, а також освіта, пов'язана з вимогами окремих галузей промисловості. Будемо сподіватися, що уряд почне визнавати нагальність політичних реформ і буде готовий повніше залучати приватний сектор до партнерства з метою розкриття економічного потенціалу ПАР.